

Felhőkupecok a vásáron

Mozart biliárdasztalára

Tolnai Ottó

Monikával az este Mozart-lemezeket hallgatunk
Monikának, aki az én nagy olvasótáborom

*Az ezerlyukú orgona
fehér egérkéi puha
biliárdgolyók
guringáznak a zöld köveken
csak néha-néha koccannak össze a
kármin-nappal*

*tudod Mozart aranykőrmű kis zongorája mellett kövérlábú
biliárdasztalát szerette legjobban
kicsit idiotikusan mint a gyerekek
ha valami máshoz értek ujjai mindjárt egymásra hulltak
mint a végsőkig kiéhezett fehérhasú gyilkok
felesége katonás sorba rakta neki a falatokat
úgy masiroztak mint a hetyke kalapú hangjegyek étükön
a violinkulcsokkal
a kés vagy a kávéskanál volt villámként cikázó karmester-
pálcája
egy napon a fehér teritőn piros nyergű kenyérparipáikon
lovagló szalonna-huszárai elé
szomorúan
egy fekete télikabátgombot tett*

Monika tudod Mozart zsebe mindig tömve volt csokoládé-
szín-vadgesztenyével szöggel régi pénzzel gombbal üveggolyó-
val színes zsineggel

és azt mondta hogy az a nagy gomb a halál az ő legjobb
barátnője

és szaladgálni kezdett az asztal körül indulóját énekelve

Stru Stri... Knaler paller... Schnip...

Schnap... Schnepeper!... Snai!...

igazán különös két jószág ez a gyerekkoporsó nagyságú
zongora túlvilági hangjaival meg ez a gyönyörűen-nyírt-pázsitú
biliárdasztal

akár azok a napfarkú pávák úgy sétálnak kerek kis ma-
darái fittyet hányva a törpe parkörre

a piros az a legszimpatikusabb Eros sétál a tolla alá raj-
zolt rébuszon

emlékszem kisgyerek koromban egyszer megsirattam a
pionírújság rébuszának lombosfarkú rókácskáját

tudtam hogy úgylis utoléri a sarokba rajzolt vadász

képzeld ha meg pénz került véletlen a kezébe egyenként
begurította őket a bútorok alá azt mondta hogy majd ki-
hozzák őket a nemes prémű gyöngyszemű egérkéék

a falábú harangozó
harangja kilógó idege után
kapkod

sír

mihelyt hazaér új

ötméteres lábat farag magának

de én még őrzök

két kisgalamb-puha

bimm-bammot

hajolj csak ide

bohócsereg korcsolyázik

a perzselő tengeren

a hóbundás jegesmedve

játszani akart a

víg bohóchaddal

menekülés közben egy bohóc

fölbukott és szétütötte

papírorrát

egy hangszeren sem lehet valahogy ennyire érzékeltetni a
csöndet mint a biliárdasztalon pedig minden hangszernek ez
a rendeltetése

a márványban egyáltalán nem vinnyognak a bomlás el-
hízott sárga kukackái meg azok a kiállhatatlan csontszúék se
percegnek

a zongora néha még akkor is elszólja magát ha hozzá se ér
az ember arról ne is beszéljünk hogy ha véletlen valami légy
betéved a húrok közé az egész koncert

éppen ma reggel olvastam egy interjút Caldwellal és mesélte
hogy fiatalkorában többek között biliárdterem-legény is volt

Monika képzeld azt a csillagsok fehér golyóbist ahogy valami különösen kusza rajz vonalain közlekednek amikor a vonalak metszik egymást halkán összekoccannak mint a csókolódzók poharai

és Caldwell biztos valami különös perspektívából szemlélte ezt a horizont nélküli zöld eget amin habszobrokként úsznak a hattyúk száza

minden koccanás egy-egy hattyú utolsó éneke

ha lehallgatjuk a lemezeket ugye elmegyünk a parkba és sokáig elnézzük a hattyúkat

ha egyszer lesz majd egy kertünk tyúkok meg pulykák helyett hattyúkat fogunk etetni

tudod Angliában sokszor lehet totyogó hattyúkkal találkozni az utcákon

Csiga Biga csillámházikójába zártam az Időt

áll

úgy

halad

hímez a homokban

a hold

magához rántott minden

csillagot

az arany sündisznó

éjjeli portyára indul

érdekes mifelénk nagyon kevés fajta biliárdot ismerünk képzeld

Monika a franciáknak ha jól tudom van egy fekete golyójuk is

hú milyen gyönyörű lehet el tudsz képzelni egy

Gyé mánt biliárdgolyót

nekem nem tetszenek azok a nagy potrohos golyóbisok

az ablakkeretbe fagyott ólomkontúros

délibáb aranykacsái

püspökfalatjukból zstrozák

szárnyaikat

a nagyhátú dagály angyalhajú

sirályai beszélgetve föllebennek

de a fekete golyó ritka mint a fehér holló

nem is tudom hol hallottam vagy olvastam róla

még soha nem láttam de egyszer úgy lehet mi is látni fogunk

a turisták szoktak látni a nagybácsi tavaszra ugye megy Párizsba is megkérjük fényképezzen majd le nekünk egy fekete

golyójú kis asztalt színes filmmel

mit gondolsz Mozart milyenen játszott

neked tetszenek a meggypiros madarak

engem egy picurkát a papagájokra emlékeztetnek akiknek

a heccelő emberek fölvtágták a nyelvüket

de a fekete

egy szívalakú palettát rejteget a szárnya alatt csöppögnek

róla a túlvilág színei

még majd elfeledkezek Traklról

képzeld ő is Salzburgban született
igaz azt én se tudtam hogy valami drámaféleségét fiatal korá-
ban Délibáb címen be is mutatták szülővárosában
biztos Mozartnak is volt fekete golyója

rosszalkodó lepkehadam útját még
kivonalozom egész a
szégyenlősen szép hóvirágokhoz

az anyaölvő apály
deres sirdályai sikítózva
lecsapnak
torkuk melegét hozzák
a didergő kis halaknak

biztos maga játszott mindig így akármennyire is csinta-
lankodott nem riasztotta föl

a fekete

hollót

mert az akkor kiejtette volna szárnya alól a palettát
emlékszem gyerekkoromban hegedűtanárom ha nagyon szét-
tartottuk könyökünket egy-egy kottát dugott a hónunk alá és
úgy kellett játszanunk órák hosszat

rengeteget szorgoskodott Mozartné hogy elcsalja a zongora
meg a biliárdasztal mellől a nagyfejű gyermekestű Amadeust

azt mondd hogy úgylehet együtt biliárdoztak

pohártiszta fekete mosolyod
csengése
csibesárga mosolyod
csipegése
meleg-zöld tengeren
ugratott kavics
szalad felém
a vizirózsakertekből
lelakatolt kristálykosaraikban
szállítják
a zümmögő
méhecskék
szemed sokevezős kis hajóján
baletticipős csöpp meduzák

Monika egyszer majd neked is megmutatom hogyan kell
biliárdozni

aki már tud valamilyen hangszeren játszani az gyorsan
megtanulhat

de csak akkor tanítalak meg ha megigéred hogy holnap
nagyon sokat gitározol nekem

tudok egy asztalt amin a golyók olyanok mint a narancsok
ott fogunk játszani mindig

aki nyerni fog az eszi meg a narancsokat

itt a térrel szemben annak a nyugdíjas bácsinak akiről
meséltem hogy van egy különös könyve a teraszán narancsfa-
erdő van

onnan fogunk mindig lopni mielőtt játszani indulunk
de nem fogsz ugye citromokat csempészni a helyükbe ha
véletlen én nyerek

jégvirág-szirmokat simogatnak ujjaid
zümmögve
szöknek ki a méztolvaj
darazsak
madárcsőr-kis-körmeid
pillangókat
üldöznek-csalogatnak szüntelen
éhesek
álomban is fölcsönget a sok kis
telefon
gitárod duruzsoló húrjain
külön-külön

mintha tojások volnának igen éppen annyira kell vigyázni
a golyókra mintha egy-egy aranykacsa húsvéti szivárvány-
tojása volna

emlékszem egyszer kishúgomtól megkérdeztem hogy mi az
hogy húsvét nagyon sokáig gondolkodott mint a felnőttek és
végül fölkiáltott hogy az

tojás

Monika képzelj el egy fekete tojást

A k ó r u s

fűrészporral kitömött énekesmadarak
egy kéve repedt tilinkó
gyémántmetszők kicsorbult szerszámai

kék jéghegyeket szeretne mászni
a bársony vakondokocska
üvegfalú alagutakat
kis dombokat is paskolni
éppen úgy mintha
fekete földből volna minden

Monika
hallod a fúgát
nem tudom a csodába jutott most eszembe éppen ez az
ügyefogyott Ixion
emlékszel Apollinaire egy versében olvastunk róla utoljára
a sanda gépész
ugye jól kitoltak vele az istenek

K ó r u s

Héra
sütős melle
villám átjárta
felhő

Héra
jeges öle
tüskés hópelyhektől duzzadó
felhő
Héra
szeme
eső eső eső eső eső eső eső

a gyémántgolyó vígan szaladgál a fekete lemez sercegő
ereiben a gumifal nélküli fekete biliárdasztalon

Vétkek

Diósi Illés

Patrice Lumumba halálára

Anyám bűbájos varázsló; imát mormol, s közben nagy, vér-
vörös örömrózsákat lehel a falra, melyen veszélyes nád-kukacok
kúsznak egész a plafonig.

Tetszenek a rózsák, mézkelyhű virágok porzó-kezeivel riadoz
testem, s mesék nyelvén szólna a szám, szemem meg azt mondja:
hi! ha! s csillog, mint a nap, vagy még jobban, mint az ajándékba
kapott pénzdarab.

Keservesen megsiratta szemem a rózsát, kezem, mely össze-
kuszálta szíromleveleit, véres nyomokat hagyott, anyám messzire
hajította, könnyek súlyával csapódott kint a vérvirágos fűzfabot.

Sírtunk mindketten.

Megismertem a színeket, a vétket s a gyűlöletet.

